

РЕШЕНИЕ (ОВППС) 2023/1601 НА СЪВЕТА**от 3 август 2023 година****за изменение на Решение 2012/642/ОВППС относно ограничителни мерки с оглед на положението в Беларус и участието на Беларус в руската агресия срещу Украйна**

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 29 от него,

като взе предвид предложението на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност,

като има предвид, че:

- (1) На 15 октомври 2012 г. Съветът прие Решение 2012/642/ОВППС ⁽¹⁾.
- (2) На 24 февруари 2022 г. президентът на Руската федерация обяви военна операция в Украйна и руските въоръжени сили започнаха нападение срещу Украйна, включително от територията на Беларус. Това нападение представлява грубо нарушение на териториалната цялост, суверенитета и независимостта на Украйна.
- (3) На 2 март 2022 г. Съветът прие Решение (ОВППС) 2022/356 ⁽²⁾, с което се изменя заглавието на Решение 2012/642/ОВППС и се въвеждат допълнителни ограничителни мерки в отговор на участието на Беларус в руската агресия срещу Украйна.
- (4) В своите заключения от 20 и 21 октомври 2022 г. Европейският съвет призова властите на Беларус да престанат да способстват за руската агресивна война, като разрешават на руските въоръжени сили да използват беларуската територия и като предоставят подкрепа на руските военни сили. Европейският съвет заяви, че беларуският режим трябва да се придържа изцяло към задълженията си съгласно международното право и че Съюзът запазва готовност да предприеме бързи действия с допълнителни санкции срещу Беларус.
- (5) На 18 януари 2023 г. Съюзът излезе с изявление относно положението с правата на човека в Беларус пред Комитета на министрите на Съвета на Европа, в което изрази дълбока загриженост във връзка с тежкото и влошаващо се положение с правата на човека в Беларус при режима на Лукашенко и допълнително осъди дейностите на режима в Минск, насочени към подкрепа на варварската руска агресия срещу Украйна, и подновените опити за щинично и насилствено използване на мигранти за създаване на кризисни ситуации по границите на Съюза.
- (6) В заключенията си от 23 март 2023 г. и 29 и 30 юни 2023 г. Европейският съвет осъди продължаващата военна подкрепа за агресивната война на Русия, предоставяна от Беларус, и подчерта, че Беларус трябва да спре да позволява на руските въоръжени сили да използват нейната територия, включително за разполагането на тактически ядрени оръжия.
- (7) С оглед на сериозното положение и в отговор на продължавашото участие на Беларус в руската агресия срещу Украйна е целесъобразно да се въведат допълнителни ограничителни мерки.

⁽¹⁾ Решение 2012/642/ОВППС на Съвета от 15 октомври 2012 г. относно ограничителни мерки с оглед на положението в Беларус и участието на Беларус в руската агресия срещу Украйна (ОВ L 285, 17.10.2012 г., стр. 1).

⁽²⁾ Решение (ОВППС) 2022/356 на Съвета от 2 март 2022 г. за изменение на Решение 2012/642/ОВППС относно ограничителните мерки с оглед на положението в Беларус (ОВ L 67, 2.3.2022 г., стр. 103).

- (8) По-специално, целесъобразно е да се забранят продажбата, доставката, трансферът или износът на огнестрелни оръжия, техни части и основни компоненти и боеприпаси. Стоките, предмет на тази забрана, са обхванати и от Регламент (ЕС) № 258/2012 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾. В този контекст Решение 2012/642/ОВППС, следва да се разглежда като *lex specialis* и следователно в случай на противоречие има предимство пред Регламент (ЕС) № 258/2012.
- (9) Целесъобразно е също така да се разшири допълнително забраната за износ на стоки и технологии с двойна употреба и усъвършенствани стоки и технологии, както и да се въведат допълнителни ограничения върху износа на стоки, които биха могли да допринесат за военния и технологичен напредък на Беларус или за развитието на нейния сектор на отбраната и сигурността, по-специално изделията, които Русия е използвала за агресивната си война срещу Украйна.
- (10) Целесъобразно е също така да се наложи забрана за износ на стоки и технологии, подходящи за използване във въздухоплаването и космическата промишленост, включително двигатели за въздухоплавателни средства и техните части, както за пилотираните, така и за безпилотните въздухоплавателни средства.
- (11) За изпълнението на определени мерки са необходими допълнителни действия от страна на Съюза.
- (12) Във връзка с това Решение 2012/642/ОВППС следва да бъде съответно изменено,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Решение 2012/642/ОВППС се изменя, както следва:

- 1) Въмква се следният член:

„Член 1а

1. Без да се засяга член 1 от настоящото решение, се забраняват продажбата, доставката, трансферът или износът, пряко или непряко, на огнестрелните оръжия, техни части и основни компоненти и боеприпаси, които са посочени в приложение I към Регламент (ЕС) № 258/2012 на Европейския парламент и на Съвета ^(*), както и на огнестрелните и други оръжия, посочени в приложение VI към настоящото решение, независимо дали са с произход от Съюза или не, на физически или юридически лица, образувания или органи в Беларус или за употреба в Беларус.

2. Забранява се:

- а) предоставянето на техническа помощ, брокерски или други услуги във връзка с посочените в параграф 1 стоки или с предоставянето, производството, поддръжката и употребата на тези стоки, пряко или непряко, на физически или юридически лица, образувания или органи в Беларус или за употреба в Беларус; или
- б) предоставянето на финансиране или финансова помощ във връзка със стоките, посочени в параграф 1, за продажби, доставки, трансфер или износ на тези стоки или за предоставянето във връзка с тях на техническа помощ, брокерски или други услуги, пряко или непряко, на физически или юридически лица, образувания или органи в Беларус или за употреба в Беларус.

(*) Регламент (ЕС) № 258/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2012 г. за изпълнение на член 10 от Протокола на Организацията на обединените нации срещу незаконното производство и трафика с огнестрелни оръжия, техните части и компоненти и боеприпаси, допълващ Конвенцията на Организацията на обединените нации срещу транснационалната организирана престъпност („Протокол за огнестрелните оръжия“), и за установяване на разрешения за износа и мерки за вноса и транзита на огнестрелни оръжия, техни части и компоненти и боеприпаси (ОВ L 94, 30.3.2012 г., стр. 1).“;

⁽³⁾ Регламент (ЕС) № 258/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2012 г. за изпълнение на член 10 от Протокола на Организацията на обединените нации срещу незаконното производство и трафика с огнестрелни оръжия, техни части и компоненти и боеприпаси, допълващ Конвенцията на Организацията на обединените нации срещу транснационалната организирана престъпност („Протокол за огнестрелните оръжия“), и за установяване на разрешения за износа и мерки за вноса и транзита на огнестрелни оръжия, техни части и компоненти и боеприпаси (ОВ L 94, 30.3.2012 г., стр. 1).

2) В член 2в, параграф 1 се заменя със следното:

„1. Забраняват се пряката или непряката продажба, доставка, трансфер и износ на всякакви стоки и технологии с двойна употреба, изброени в приложение I към Регламент (ЕС) 2021/821 на Европейския парламент и на Съвета (*), на физически или юридически лица, образувания или органи в Беларус или за употреба в Беларус от граждани на държавите членки или от териториите на държавите членки, или чрез използването на плаващи под тяхно знаме кораби и техни въздухоплавателни средства, независимо дали тези стоки и технологии са с произход от техните територии.

(*) Регламент (ЕС) 2021/821 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2021 г. за въвеждане на режим на Съюза за контрол на износа, брокерската дейност, техническата помощ, транзита и трансфера на изделия с двойна употреба (ОВ L 206, 11.6.2021 г., стр. 1).“;

3) В член 2в, параграф 3 буква в) се заменя със следното:

„в) временен износ на изделия за ползване от новинарските медии;“

4) В член 2в, параграф 3 буква д) се заменя със следното:

„д) използване като потребителски комуникационни устройства; или;“

5) В член 2в, параграф 3 буква е) се заличава;

6) В член 2в, параграф 3 буква ж) се заменя със следното:

„е) лично ползване от пътуващите за Беларус физически лица или от пътуващите с тях най-близки членове на тяхното семейство, като тук спадат само личните вещи, домашното имущество, превозните средства или необходимите за стопанската дейност предмети, притежавани от тези физически лица и предназначени за продажба.“;

7) В член 2в, параграф 3 втората алинея се заменя със следното:

„С изключение на буква е) от първа алинея, износителят посочва в митническата декларация, че изделията се изнасят по силата на съответното изключение по настоящия параграф и в срок от 30 дни, считано от датата на първия износ, уведомява компетентния орган на държавата членка, в която пребивава или е установен, за първото използване на съответното изключение.“;

8) В член 2в, параграф 4 буква д) се заменя със следното:

„д) граждански мрежи за електронни комуникации, които не са общодостъпни и които не са собственост на образувание, което е публично контролирано или с повече от 50 % публична собственост;“

9) В член 2в, параграф 4 буква ж) се заменя със следното:

„ж) дипломатическите представителства на Съюза, държавите членки и партньорските държави, включително делегации, посолства и мисии; или;“

10) В член 2в, параграф 4 се добавя следната буква:

„з) гарантиране на киберсигурността и информационната сигурност на физически и юридически лица, образувания или органи в Беларус, с изключение на нейното правителство и на пряко или непряко контролираните от него дружества.“;

11) Член 2в, параграф 5 се заменя със следното:

„5. Чрез дерогация от параграфи 1 и 2 от настоящия член и без да се засягат изискванията за получаване на разрешение, предвидени в Регламент (ЕС) 2021/821, компетентните органи могат да разрешат продажбата, доставката, трансфера или износа на стоки и технологии с двойна употреба или предоставянето във връзка с тях на техническа или финансова помощ – за невоенна употреба и за невоенни крайни потребители, след като са установили, че тези стоки или технологии или свързана с тях техническа или финансова помощ са дължими по договор, сключен преди 3 март 2022 г., или по допълнителен договор, необходим за изпълнението на такъв договор, при условие че разрешението е поискано преди 1 май 2022 г.“;

12) В член 2в, параграф 6 се заменя със следното:

„6. Всички разрешения, изисквани съгласно настоящия член, се издават от компетентните органи съобразно разпоредбите и процедурите в Регламент (ЕС) 2021/821, който се прилага *mutatis mutandis*. Разрешението е валидно в целия Съюз.“;

13) В член 2в, параграф 7 подточки i) и ii) се заменят със следното:

- „i) крайният потребител може да е военен, да е посочен(о) в приложение II физическо или юридическо лице, образувание или орган, или че крайната употреба на стоките може да е военна, освен ако продажбата, доставката, трансферът или износът на стоките и технологиите, посочени в параграф 1 от настоящия член, или предоставянето на свързана с тях техническа или финансова помощ не са разрешени съгласно член 2га, параграф 1, буква а); или
- ii) продажбата, доставката, трансферът или износът на стоките и технологиите, посочени в параграф 1, или предоставянето на свързана с тях техническа или финансова помощ са предназначени за авиационната или космическата промишленост, освен ако такава продажба, доставка, трансфер или износ или предоставяне на свързана с тях техническа или финансова помощ не са разрешени съгласно параграф 4, буква б).“;

14) В член 2г, параграф 3 буква в) се заменя със следното:

- „в) временен износ на изделия за използване от новинарските медии;“;

15) В член 2г, параграф 3 буква е) се заличава;

16) В член 2г, параграф 3 буква ж) се заменя със следното:

- „е) лично ползване от пътуващите за Беларус физически лица или от пътуващите с тях най-близки членове на тяхното семейство, като тук спадат само личните вещи, домашното имущество, превозните средства или необходимите за стопанската дейност предмети, притежавани от тези физически лица и непредназначени за продажба.“;

17) В член 2г, параграф 3 втората алинея се заменя със следното:

- „С изключение на буква е) от първа алинея, износителят посочва в митническата декларация, че изделията се изнасят по силата на съответното изключение по настоящия параграф и в срок от 30 дни, считано от датата на първия износ, уведомява компетентния орган на държавата членка, в която пребивава или е установен, за първото използване на съответното изключение.“;

18) В член 2г, параграф 4 буква д) се заменя със следното:

- „д) граждански мрежи за електронни комуникации, които не са общодостъпни и които не са собственост на образувание, което е публично контролирано или с повече от 50 % публична собственост;“

19) В член 2г, параграф 4 буква ж) се заменя със следното:

- „ж) дипломатическите представителства на Съюза, държавите членки и партньорските държави, включително делегации, посолства и мисии; или“;

20) В член 2г, параграф 4 се добавя следната буква:

- „з) гарантиране на киберсигурността и информационната сигурност на физически и юридически лица, образувания или органи в Беларус, с изключение на нейното правителство и на пряко или непряко контролираните от него дружества.“;

21) В член 2г се вмъква следният параграф:

- „4а. Без да се засяга параграф 4, буква д) и чрез дерогация от параграфи 1 и 2 компетентният орган може да разреши продажбата, доставката, трансфера или износа на стоките и технологиите, посочени в параграф 1, или предоставянето на свързана с тях техническа или финансова помощ за невоенна употреба и за невоенен краен потребител, след като установи, че тези стоки или технологии или свързаната с тях техническа или финансова помощ са предназначени за прекратяването до 6 февруари 2024 г. на договори и операции, които са в ход към 5 август 2023 г. и които са необходими за предоставянето на граждански телекомуникационни услуги на цивилното население на Беларус.“;

22) В член 2г се вмъква следният параграф:

- „5а. Чрез дерогация от параграфи 1 и 2 компетентните органи на държавите членки могат да разрешат продажбата, доставката, трансфера или износа на стоките с код по КН 8536 69, 8536 90, 8541 30 и 8541 60 до 6 февруари 2024 г., или предоставянето на свързана с тях техническа или финансова помощ, доколкото това е необходимо за преработката на тези стоки в Беларус от съвместно предприятие, в което установено в Съюза дружество има мажоритарен дял към 5 август 2023 г., за целите на последващ внос в Съюза и последващо производство в Съюза на стоки, предназначени за употреба в здравния или фармацевтичния сектор или в областта на научноизследователската и развойната дейност.“;

23) В член 2г, параграф 6 се заменя със следното:

„6. Всички разрешения, изисквани съгласно настоящия член, се издават от компетентните органи съобразно разпоредбите и процедурите в Регламент (ЕС) 2021/821, който се прилага *mutatis mutandis*. Разрешението е валидно в целия Съюз.“;

24) В член 2г, параграф 7 подточки i) и ii) се заменят със следното:

„i) крайният потребител може да е военен, да е посочен(о) в приложение II физическо или юридическо лице, образувание или орган, или че крайната употреба на стоките може да е военна, освен ако продажбата, доставката, трансферът или износът на стоките и технологиите, посочени в параграф 1 от настоящия член, или предоставянето на свързана с тях техническа или финансова помощ не са разрешени съгласно член 2га, параграф 1, буква а); или

ii) продажбата, доставката, трансферът или износът на стоките и технологиите, посочени в параграф 1, или предоставянето на свързана с тях техническа или финансова помощ са предназначени за авиационната или космическата промишленост, освен ако такава продажба, доставка, трансфер или износ или предоставяне на свързана с тях техническа или финансова помощ не са разрешени съгласно параграф 4, буква б).“;

25) Въмъква се следният член:

„Член 2та

1. Забраняват се пряката и непряката продажба, доставка, трансфер или износ на стоки и технологии, подходящи за използване във въздухоплаването или космическата промишленост независимо дали произхождат от Съюза или не, на физически или юридически лица, образувания или органи в Беларус или за използване в Беларус.

2. Забранява се прякото и непрякото застраховане и презастраховане на посочените в параграф 1 стоки и технологии в полза на лица, образувания или органи в Беларус или за използване в Беларус.

3. Забранява се предоставянето на една или повече от следните дейности: основен ремонт, поправка, инспекция, замяна, модификация или отстраняване на дефект на въздухоплавателно средство или на негов компонент, с изключение на предполетния преглед, във връзка с посочените в параграф 1 стоки и технологии – пряко или непряко, на лица, образувания или органи в Беларус или за използване в Беларус.

4. Забранява се:

а) предоставянето на техническа помощ, брокерски или други услуги във връзка с посочените в параграф 1 стоки и технологии, както и във връзка с предоставянето, производството, поддръжката и употребата на тези стоки и технологии – пряко или непряко, на физически или юридически лица, образувания или органи в Беларус или за използване в Беларус; или

б) предоставянето на финансиране или финансова във връзка със стоките и технологиите, посочени в параграф 1, за всякакви продажби, доставки, трансфер или износ на тези стоки и технологии или за предоставянето на свързани с тях техническа помощ, брокерски или други услуги – пряко или непряко, на физически или юридически лица, образувания или органи в Беларус или за използване в Беларус.

5. Забраните по параграфи 1 и 4 не се прилагат по отношение на изпълнението до 4 септември 2023 г. на договори, сключени преди 5 август 2023 г., или на допълнителните договори, необходими за изпълнението на такива договори.

6. Чрез дерогация от параграфи 1 и 4, компетентните национални органи могат, при условия, които считат за подходящи, да разрешат изпълнението на финансов лизинг на въздухоплавателно средство, сключен преди 5 август 2023 г., след като са установили, че:

а) това е строго необходимо, за да се гарантира изплащането на лизинговите вноски на юридическо лице, образувание или орган, регистриран(о) или учреден(о) съгласно правото на държава членка, който или което не попада в обхвата на никоя от ограничителните мерки, предвидени в настоящото решение; и

б) на беларуския контрагент няма да се предоставят никакви икономически ресурси, с изключение на прехвърлянето на собствеността на въздухоплавателното средство след пълното изплащане на финансовия лизинг.

7. Чрез дерогация от параграфи 1 и 4 компетентните органи могат, при условия, които считат за подходящи, да разрешат продажбата, доставката, трансфера или износа на стоките с код по КН 8517 71 00, 8517 79 00 и 9026 00 00, или свързаните с тях техническа помощ, брокерски услуги, финансиране или финансова помощ, след като са установили, че това е необходимо за медицински, фармацевтични или хуманитарни цели – например предоставяне или улесняване на предоставянето на помощ, включително доставки на медицински изделия и храна или прехвърляне на хуманитарни работници и свързаната с това помощ, или за евакуации.

Когато в съответствие с настоящия параграф компетентните органи взимат решение по дадено искане за разрешение за медицински, фармацевтични или хуманитарни цели, те не издават разрешение за износ на физическите и юридическите лица, образувания и органи в Беларус или за употреба в Беларус, ако имат основателни причини да смятат, че стоките могат да са за военна крайна употреба.

8. Съответната държава членка уведомява останалите държави членки и Комисията за всички предоставени съгласно настоящия член разрешения в двуседмичен срок след предоставянето им.

9. Забраната по параграф 1 не засяга член 2в, параграф 4, буква б) и член 2г, параграф 4, буква б).

10. Забраната по параграф 4, буква а) не се прилага за обмена на информация с цел установяване на технически стандарти в рамките на Международната организация за гражданско въздухоплаване във връзка със стоките и технологиите, посочени в параграф 1.

11. Съюзът взема необходимите мерки за определяне на съответните изделия, попадащи в обхвата на настоящия член.“;

26) Текстът, съдържащ се в приложението към настоящото решение, се добавя като приложение VI към Решение 2012/642/ОВППС.

Член 2

Настоящото решение влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Брюксел на 3 август 2023 година.

За Съвета
Председател
P. NAVARRO RÍOS

ПРИЛОЖЕНИЕ

„ПРИЛОЖЕНИЕ VI

Списък на огнестрелните и други оръжия, посочени в член 1а

Код по КН	Описание
9303	Други огнестрелни оръжия и подобни устройства, използващи възпламеняването на барута
ex 9304	Други оръжия (например пушки, карабини и пистолети със сгъстен въздух или газ), с изключение на тези от № 9307“